

Drieluik Artikel:

Trouwen – Echtscheiding – Samengesteld gezin

Ga je trouwen of (opnieuw) samenwonen? Leuk! Het is goed om te weten wat verandert voor jou financiële situatie én die je partner. In dit artikel zetten wij onder elkaar wat er precies verandert en wat er gebeurt als je toch besluit uit elkaar te gaan.

Ben je **werkgever** dan is het goed om je medewerker erop te attenderen dat veranderingen in de burgerlijke staat moeten worden doorgegeven aan de pensioenuitvoerder. Als particulier is het goed om inzicht te hebben in de veranderingen die ontstaan als je kiest om te (her-)trouwen, te gaan samenwonen of besluit te gaan scheiden.

In dit artikel staan wij stil bij de drie thema's:

- [Trouwen](#)
- [Echtscheiding](#)
- [Samengesteld gezin \(hertrouwen\)](#).

Trouwen, hoe is dat tegenwoordig geregeld?

Ga je binnenkort **trouwen** of een geregisterd partnerschap aan? Vanaf 1 januari 2018 is het huwelijksvermogensrecht gewijzigd. Dit heeft gevolgen voor de bezittingen en schulden die beide partners inbrengen in het huwelijk.

In dit artikel lichten wij toe wat er gewijzigd is vanaf 1 januari 2018. Uiteraard kun je ervoor kiezen om samen andere afspraken te maken. Laat deze afspraken dan wel vastleggen bij een notaris.

- Als jij en je partner niets vastleggen bij een notaris geldt dat jullie automatisch trouwen in beperkte gemeenschap van goederen. Dit houdt in: Bezittingen of schulden van vóór het huwelijk blijven privé-eigendom en vallen niet onder de gezamenlijke boedel.
- Schenkingen, giften en erfenissen blijven persoonlijk bezit, of ze nu voor of tijdens het huwelijk zijn ontvangen.

- Vermogen dat tijdens het huwelijk of het geregistreerde partnerschap is opgebouwd, is van jullie samen.
- Voor schulden die ontstaan tijdens het huwelijk (ook als een van de partners hier niets van afweet) zijn beide partners aansprakelijk.

Op papier klinkt dit simpel. Om in de praktijk te kunnen aantonen dat bepaalde bezittingen persoonlijk eigendom zijn, is het belangrijk om een overzicht te maken van bezittingen en schulden.

Hoe toon je aan dat bezittingen persoonlijk eigendom zijn?

- Noteer vóór het huwelijk wat jullie privébezittingen en schulden zijn.
- Beschrijf wat er met dit privébezit gebeurt tijdens het huwelijk, bijvoorbeeld als jij jouw spaargeld inzet voor de gezamenlijke inboedel.

- Open een persoonlijke spaarrekening voor je privévermogen, zodat duidelijk is dat dit vermogen niet bij de gezamenlijke boedel hoort.
- Maak afspraken over hoe jullie omgaan met eventuele waardeinstijging van vermogen, spaarrekening of eigen huis, en leg dit vast.
- Leg veranderingen die plaatsvinden tijdens het huwelijk ook vast.

Let op: als bij een scheiding geen bewijs is wat er met jouw persoonlijke vermogen is gebeurd, zal dit in de gemeenschappelijke boedel vallen.

Wat betekent dit nieuwe huwelijksrecht voor je pensioenopbouw?

Er verandert niets. De afspraken over pensioenopbouw en eventuele verdeling bij scheiding zijn namelijk niet vastgelegd in het huwelijksregime

maar in de Wet Verevening Pensioen bij Scheiding (Wet VPS). In deze wet is vastgelegd dat het ouderdomspensioen dat is opgebouwd tijdens het huwelijk altijd wordt verdeeld. Tenzij er andere afspraken zijn gemaakt in de huwelijkse voorwaarden of echtscheidingsconvenant.

Ons volgende bericht gaat over scheiden en de gevolgen hiervan voor je pensioenopbouw.

Ben je getrouwd vóór 2018?

Deze wetswijziging is niet van toepassing voor huwelijken en geregistreerd partnerschappen die vóór 1 januari 2018 zijn gesloten. Als je zelf niets bij een notaris hebt laten vastleggen geldt: 'de algehele gemeenschap van goederen'. Dat betekent dat alle bezittingen en schulden die voor en tijdens het huwelijk of geregistreerd partnerschap zijn opgebouwd gezamenlijk eigendom zijn.

Echtscheiding & de gevolgen voor je pensioen

Elk jaar trouwen ongeveer 64.500 stellen en worden er 15.000 geregistreerde partnerschappen gesloten. Jaarlijks scheiden ongeveer 30.000 tot 35.000 stellen.

In hoofdstuk trouwen hebben wij aangegeven wat veranderd is in het huwelijksvermogensregime. En dat deze wetswijzigingen per 2018 geen invloed hebben op de pensioenaanspraken. Het onderstaande artikel staat in het teken van gevolgen voor de pensioenopbouw bij scheiden.

Scheiden

Er zijn twee belangrijke wettelijke regelingen als het om je pensioen gaat:

De Pensioenwet (PW) en de Wet Verevening Pensioenrechten bij Scheiding (WVPS). **De Wet VPS** is van toepassing als je gaat scheiden, tenzij anders is afgesproken in de huwelijksvoorwaarden of echtscheidingsconvenant.

Ga je scheiden? Meld dit dan binnen twee jaar bij je

pensioenuitvoerder.

Als je niet binnen twee jaar laat weten welke verdeling je hebt afgesproken, dan is de pensioenuitvoerder niet verplicht om de echtscheiding te verwerken. In dat geval wordt de eventuele uitkering in het geheel naar jou overgemaakt en moet je het deel waar je ex-partner recht op heeft zelf aan je ex-partner overmaken. De hoogte van het bedrag is, naarmate de scheiding langer geleden is, steeds moeilijk te bepalen en leidt vaak tot discussie. Daar zit je tegen de tijd dat je met pensioen gaat wellicht niet op te wachten.

Verdeling van het nabestaandenpensioen

Vaak keert een pensioenregeling bij overlijden een pensioen uit aan de partner van de overledene. De eerste stap is uit te zoeken of jullie in de pensioenregeling aan de definitie van partners voldoen. Als gehuwde of geregistreerd partner is dit altijd het geval. Bij samenwonende kunnen andere eisen gelden. Ga vervolgens na of het nabestaandenpensioen op **risicobasis** of op **opbouwbasis** is.

Bij partnerpensioenen op **opbouwbasis** heeft de ex-partner altijd recht op bijzonder partnerpensioenen. Dit is dus een pensioen bij overlijden voor de pensioendatum. Het pensioen wordt berekend over de datum in dienst tot de scheidingsdatum. Wat een aandachtspunt is bij een partnerpensioen op opbouwbasis is dat een eventuele nieuwe partner veel minder partnerpensioen krijgt bij overlijden omdat de ex-partner (ook) recht heeft op een deel van de aanspraken. Dit kan ondervangen worden door een Overlijdensrisicoverzekering af te sluiten.

Partnerpensioenen op **risicobasis** houdt in dat er geen daadwerkelijke opbouw plaatsvindt, maar het partnerpensioen is verzekerd op het moment dat de werknemer komt te overlijden tijdens in dienst zijn bij het bedrijf. Eindigt het huwelijk, dan vervalt ook het partnerpensioen. Het kan een overweging zijn om een Overlijdensrisicoverzekering te sluiten zodat de ex-partner en eventuele kinderen financieel goed achterblijven bij onverhoopt overlijden.

Het wezenpensioen blijft ongewijzigd en hoeft niet verdeeld te worden. Let wel op dat iedere pensioenregeling een andere definitie van kind of wees kan hebben. Ook als je opnieuw trouwt en daarbij zorg gaat dragen voor de stiefkinderen, kan het zijn dat zij

daarmee onder de definitie van kind vallen. Zorg dat stiefkinderen goed zijn aangemeld in de pensioenregeling.

Verdeling ouderdomspensioenen

Het Ouderdomspensioen wordt door tweeën gedeeld voor zover het pensioen is opgebouwd tijdens de huwelijkse periode. Bij een middelloon- of eindloonregeling is dit eenvoudig te bepalen omdat de aanspraak vast staat. Voor een beschikbare premieregeling is dit vaak iets lastiger. Het kan per pensioenuitvoerder verschillen hoe dit berekend wordt. Begeleiding bij dit proces kan verstandig zijn om te bepalen of de verdeling op een juiste wijze gebeurt.

Gevolgen standaardverdeling

Door te kiezen voor een standaardverdeling blijven de voorziening gekoppeld aan de partner die pensioen opbouwt. Een aantal voorbeelden:

- Als een werknemer voor de pensioendatum komt te overlijden, dan vervalt voor de ex-partner ook het ouderdomspensioen;
- Gaat een werknemer met pensioen, dat start vanaf dat moment ook het pensioen voor de ex-partner;
- Overlijdt de ex-partner, dan komt het ouderdomspensioen terug naar de werknemer

(controleer hiervoor de pensioenregeling);

- Of als de ex-partner overlijdt, stijgt hiermee het nabestaandenpensioen voor de eventuele nieuwe partner;

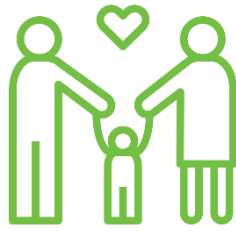
Je kan ook kiezen voor **conversie** worden het ouderdompensioen en partnerpensioen nog verder omgezet in een eigen aanspraak. De ex-partner ontvangt vanaf eigen pensioendatum deze aanspraak. Na het overlijden van een van de partners verandert er dus niets voor de andere partner.

Het voordeel is dat de band nog verder wordt verbroken en het mogelijk is om zelfstandig keuzes te maken (bijv. aanpassingen in het beleggingsprofiel en startdatum van het ouderdompensioen). Het nadeel is dat er geen herstel plaatsvindt in de pensioenopbouw als de ex-partner eerder komt te overlijden.

Uiteraard kan ook gekozen worden voor een andere verdeling dan de standaardverdeling. Ook afzien van elkaars pensioen is een mogelijkheid.

Een samengesteld gezin en aandachtspunten voor jouw pensioen

In ons het bovenstaande artikel zijn wij ingegaan op de gevolgen voor het pensioen bij een **echtscheiding**. In dit bericht lichten wij toe wat het betekent als je opnieuw trouwt of een geregistreerd partnerschap aangaat. Samenwonenden (met of zonder notariële akte) hebben in sommige pensioenregelingen dezelfde aanspraken als gehuwden. [Controleer de partnerdefinitie](#) altijd goed in de regeling. In dit bericht gaan wij uit van gehuwden of mensen met een geregistreerd partnerschap.

Ouderdomspensioen

Als je al eens eerder getrouwd bent geweest, dan heeft de ex-partner doorgaans recht op een deel van het ouderdomspensioen dat is opgebouwd tijdens de huwelijkse periode. Daarmee wordt jouw ouderdomspensioen dus lager. Houdt in dit geval goed in de gaten of dit pensioen voldoende is voor jezelf of, als de nieuwe partner geen of weinig pensioen opbouwt, voor jullie beiden.

Als je verwacht dat het pensioen te laag is om van rond te komen op het moment dat je met pensioen wilt, dan zijn er verschillende mogelijkheden om dit op te lossen. Denk bijvoorbeeld aan sparen in box 3, extra aflossen op de hypotheek of het sluiten van een lijfrenteverzekering.

In de meeste pensioenregelingen is bijsparen ook een mogelijkheid. De premie-inleg is aftrekbaar van de inkomstenbelasting in box 1 via de loonstrook, als het pensioen tot uitkering komt wordt dit belast (vanaf AOW-leeftijd tegen een lager belastingtarief). Ook zijn er doorgaans geen kosten voor een adviseur en zijn er geen administratiekosten omdat bijsparen een onderdeel is van de pensioenregeling.

Voorzieningen bij vroegtijdig overlijden

Een nabestaande kan aanspraak hebben op verschillende voorzieningen, te noemen:

1. Overheid
2. Pensioenregeling vanuit werkgever
3. Privé voorzieningen

1. Overheid

Kom je te overlijden en wonen de kinderen van je nieuwe partner bij jullie in huis dan krijgt jouw nieuwe partner van de overheid een Anw-uitkering als deze kinderen jonger zijn dan 18 jaar. Dit geldt ook als het niet jouw biologische kinderen zijn, maar van je nieuwe partner. De SVB toetst namelijk of er sprake is van samenwonen. Eén van die toetsingscriteria is of jullie staan ingeschreven op hetzelfde adres. Wel vindt bij een Anw-uitkering van de overheid een inkomenstoets plaats. Verdient de achterblijvende partner meer dan € 2.700 bruto per maand, dan is er geen recht op een uitkering.

Als je partneralimentatie betaalt, kan jouw ex-partner ook een uitkering ontvangen vanuit de Anw. De partneralimentatie wordt overgenomen door de overheid, waarbij rekening wordt gehouden met het inkomen van je ex-partner. De alimentatie is in ieder geval nooit hoger dan de maximale Anw-uitkering (2020: € 15.814,00). **Kinderalimentatie wordt niet overgenomen en komt dus te vervallen.**

2. Pensioenregeling

Het nabestaandenpensioen bij overlijden voor de pensioendatum is meestal meeverzekerd in de pensioenregeling en dat kan op risicobasis of op opbouwbasis zijn.

Is het nabestaandenpensioen in de pensioenregeling op opbouwbasis en kom je te overlijden? Dan heeft de ex-partner recht op een uitkering gerekend vanaf datum in dienst tot scheidingsdatum (dit heet bijzonder partnerpensioen). Bij het vaststellen van de uitkering voor de nieuwe partner wordt gerekend vanaf de scheidingsdatum. Een direct gevolg is dat de uitkering voor de nieuwe partner daardoor een stuk lager uitvalt.

Is het nabestaandenpensioen op risicobasis? Dan heeft de ex-partner geen recht op een uitkering bij overlijden voor de pensioendatum en is dus de volledige nabestaandenuitkering voor de nieuwe partner. De hoogte is zichtbaar door in te loggen in het portaal van de verzekeraar.

3. Privé voorzieningen

Het is dus goed om na te gaan of er voldoende inkomen is voor jouw nieuwe partner en voor jouw ex-partner als je komt te overlijden. Verwacht je een inkomensterugval voor jouw ex-partner (die wellicht ook zorgdraagt voor jouw kinderen) of huidige partner, dan kan dit worden

bijverzekerd middels een
Overlijdensrisicoverzekering.

Lees meer over vroegtijdig overlijden
in een [eerder nieuwsbericht](#).

Wezenpensioen

Vanuit de overheid is er geen
voorziening specifiek voor wezen,
tenzij allebei de ouders komen te
overlijden. Vanuit de Anw wordt dan
een wezenpensioen uitgekeerd.

Je kinderen blijven uiteraard (tot een
bepaalde leeftijd) altijd recht hebben
op een wezenpensioen vanuit de
pensioenregeling. Goed om te weten
dat doorgaans ook pleegkinderen,
stiefkinderen en andere kinderen die
als eigen kinderen worden
onderhouden en opgevoed, aanspraak
maken op wezenpensioen. Neem
contact op met je pensioenuitvoerder
om te achterhalen wat daarover is
opgenomen in het pensioenreglement.

Vragen?

In dit bericht maken we een aantal aannames. Daarom zie je vaak de woorden
doorgaans, wellicht of in de meeste gevallen. Wil je weten hoe jouw situatie er uitziet?
Neem dan gerust contact op met **Bureau Bewust Verzekerd** via:
info@bureaubewustverzekerd.nl of bel naar **023 – 20 50 225**.

Bureau Bewust Verzekerd

Hendrik Figeeweg 5L

2031 BJ Haarlem

023-2050225 / info@bureaubewustverzekerd.nl

